

**ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ VALDYMO TVARKANT ASMENS
DUOMENIS TEISĖS AKTAIS ĮGALIOTIEMS DUOMENŲ TVARKYTOJAMS
LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS VALDOMUOSE
REGISTRUOSE IR VALSTYBĖS INFORMACINĖSE SISTEMOSE TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo tvarkant asmens duomenis teisės aktais įgaliotiems duomenų tvarkytojams Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos valdomuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymo, pranešimų asmens duomenų priežiūros institucijai bei duomenų subjektams teikimo tvarką, kai asmens duomenis tvarko teisės aktais įgalioti duomenų tvarkytojai (toliau – duomenų tvarkytojai) Vidaus reikalų ministerijos valdomuose registruose ir (ar) valstybės informacinėse sistemose.

2. Duomenų tvarkytojai Vidaus reikalų ministerijos vardu atlieka asmens duomenų, tvarkomų Vidaus reikalų ministerijos valdomuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose, saugumo pažeidimų (toliau – asmens duomenų saugumo pažeidimas) tyrimą bei kitas reikalingas asmens duomenų saugumo pažeidimo valdymo procedūras, teikia pranešimus apie asmens duomenų saugumo pažeidimus Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir duomenų subjektams Aprašo nustatyta tvarka, nebent kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose Vidaus reikalų ministerijos valdomų registrų ir valstybės informacinių sistemų veiklą, nustatyta kitaip.

3. Aprašas parengtas vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu) (toliau – Reglamentas (ES) 2016/679).

4. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) 2016/679.

5. Duomenų tvarkytojai – juridiniai asmenys, kurie Vidaus reikalų ministerijos valdomų registrų ir informacinių sistemų nuostatuose nurodyti kaip registrų ir informacinių sistemų tvarkytojai.

**II SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ VALDYMAS**

6. Informacijos apie galimą asmens duomenų saugos pažeidimą gavimo, nagrinėjimo ir asmens duomenų saugos pažeidimo tyrimo ir asmens duomenų saugos pažeidimo poveikio duomenų subjektų teisėms ir laisvėms vertinimo (toliau – poveikio duomenų subjektų teisėms ir laisvėms vertinimas) procedūras nustato duomenų tvarkytojas.

7. Vidaus reikalų ministerija gautą informaciją dėl galimai padaryto asmens duomenų saugumo pažeidimo persiunčia Vidaus reikalų ministerijos vardu nagrinėti ir vertinti duomenų tvarkytojui per vieną darbo dieną nuo šios informacijos gavimo dienos.

8. Tai atvejais, kai duomenų tvarkytojas nustato, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas yra padarytas, atliekamas poveikio duomenų subjektų teisėms ir laisvėms vertinimas. Poveikio duomenų subjektų teisėms ir laisvėms vertinimo išvados gali būti šios:

8.1. asmens duomenų saugumo pažeidimas nekelia pavojaus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms;

8.2. dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms;

8.3. dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti didelis pavojus duomenų subjektų asmenų teisėms ir laisvėms.

III SKYRIUS

PRANEŠIMŲ APIE ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMĄ TEIKIMAS

9. Kai asmens duomenų saugumo pažeidimas nekelia pavojaus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, apie padarytą asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ir duomenų subjektai nėra informuojami. Duomenų tvarkytojas apie tokius asmens duomenų saugumo pažeidimus pateikia informaciją Vidaus reikalų ministerijai vieną kartą per mėnesį.

10. Duomenų tvarkytojas privalo informuoti Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją ir (ar) duomenų subjektus, jeigu to pareikalauja Vidaus reikalų ministerija, gavusi informaciją pagal Aprašo 9 punktą ir įvertinusi, kad yra tikimybė, kad dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms.

11. Esant asmens duomenų saugumo pažeidimui, kuris gali sukelti pavojų duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, duomenų tvarkytojas ne vėliau kaip per 72 valandas nuo tada, kai sužinojo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, vadovaudamasis Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai tvarkos apraše, patvirtintame Valstybinės duomenų apsaugos inspekcijos direktoriaus 2018 m. liepos 27 d. įsakymu Nr. 1T-72(1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikimo Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka ir sąlygomis pateikia pranešimą apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Vidaus reikalų ministerijai. Pranešimas parengiamas pagal Valstybinės duomenų apsaugos direktoriaus 2018 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr. 1T-82(1.12.E) „Dėl Pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą rekomenduojamos formos patvirtinimo“ patvirtintą rekomenduojamą pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą formą.

12. Kai apie asmens duomenų saugumo pažeidimą privaloma informuoti Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją ir per 72 valandas padaryto asmens duomenų saugumo pažeidimo iširti nėra įmanoma, pranešime apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Vidaus reikalų ministerijai yra pateikiama tuo metu prieinama informacija, nurodyta Reglamento (ES) 2016/679 33 straipsnio 3 dalyje, vėlavimo priežastys ir kitos detalesnės informacijos pateikimo data.

13. Tuo atveju, jei po pranešimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai pateikimo, atlikus tolesnį tyrimą, yra nustatoma, kad asmens duomenų saugumo incidentas buvo sustabdytas ir faktiškai nebuvo jokio asmens duomenų saugumo pažeidimo, duomenų tvarkytojas nedelsdamas apie tai informuoja Valstybinę duomenų apsaugos inspekciją ir Vidaus reikalų ministeriją.

14. Jeigu abejojama, ar asmens duomenų saugumo pažeidimas gali sukelti pavojų duomenų subjektų teisėms ir laisvėms ir ar reikia pateikti pranešimą apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Vidaus reikalų ministerijai, rekomenduotina pranešimą apie asmens duomenų saugumo pažeidimą pateikti.

15. Kai dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms, duomenų tvarkytojas privalo nedelsdamas pranešti apie asmens duomenų saugumo pažeidimą tiesiogiai duomenų subjektui, Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Vidaus reikalų ministerijai. Duomenų subjektui aiškia ir paprasta kalba pateikiama informacija: asmens duomenų saugumo pažeidimo pobūdis, nurodomas duomenų apsaugos pareigūno arba kito kontaktinio asmens, galinčio suteikti daugiau informacijos, vardas, pavardė ir kontaktiniai duomenys, tikėtinos asmens duomenų saugumo pažeidimo pasekmės ir priemonės, kurių buvo imtasi arba pasiūlyta imtis, kad būtų pašalintas asmens duomenų saugumo pažeidimas, taip pat priemonės galimoms neigiamoms jo pasekmėms sumažinti bei pagal galimybes atitinkamam fiziniam asmeniui skirtos rekomendacijos, kaip sumažinti galimą neigiamą poveikį. Pranešimas duomenų subjektui pateikiamas įprastu komunikavimo su duomenų subjektu būdu, dedant maksimalias pastangas, kad pranešimas pasiektų adresatą.

16. Aprašo 15 punkte nurodytas pranešimas duomenų subjektams apie asmens duomenų saugumo pažeidimus gali būti neteikiamas, jeigu yra bent viena Reglamento (ES) 2016/679 34 straipsnio 3 dalyje nurodytų sąlygų.

17. Duomenų tvarkytojas privalo informuoti duomenų subjektus apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, jeigu to pareikalauja Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija ar Vidaus reikalų ministerija, įvertinusi, kad yra tikimybė, kad dėl asmens duomenų saugumo pažeidimo gali kilti didelis pavojus duomenų subjektų teisėms ir laisvėms.

18. Duomenų tvarkytojas pateikia Vidaus reikalų ministerijai visą jos prašomą informaciją, susijusią su informavimu apie asmens duomenų saugumo pažeidimą, pažeidimo tyrimu ir pažeidimo tyrimo rezultatais, per Vidaus reikalų ministerijos nurodytą terminą.

IV SKYRIUS

ASMENS DUOMENŲ SAUGUMO PAŽEIDIMŲ APSKAITA

19. Duomenų tvarkytojas visus asmens duomenų saugumo pažeidimus turi dokumentuoti ir registruoti duomenų tvarkytojo nustatyta tvarka.

20. Registruojant asmens duomenų saugumo pažeidimus turi būti nurodyta ši informacija:

20.1. visi su asmens duomenų saugumo pažeidimu susiję faktai – asmens duomenų saugumo pažeidimo data, priežastis, kas įvyko ir kokie asmens duomenys pažeisti;

20.2. asmens duomenų saugumo pažeidimo poveikis ir pasekmės;

20.3. taisomieji veiksmai, kurių buvo imtasi;

20.4. informacija, ar apie pažeidimą buvo pranešta Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, ir priimto sprendimo motyvai;

20.5. informacija, ar apie pažeidimą buvo pranešta duomenų subjektui (-ams), ir priimto sprendimo motyvai;

20.6. kita reikšminga informacija, susijusi su asmens duomenų saugumo pažeidimu.

21. Informacija apie asmens duomenų saugumo pažeidimų apskaitą turi būti pateikiama Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir Vidaus reikalų ministerijai jos pareikalavimu.

22. Vidaus reikalų ministerijos gauti duomenų tvarkytojo pranešimai apie asmens duomenų saugumo pažeidimus ir kita informacija, susijusi su asmens duomenų saugumo pažeidimų valdymu, pateikiama Vidaus reikalų ministerijos administracijos padaliniui, atliekančiam valstybės informacinių sistemų, registrų, elektroninių tinklų, kurių valdytoja yra Vidaus reikalų ministerija, valdytojo ir juose tvarkomų asmens duomenų valdytojo funkcijas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Vidaus reikalų ministerija ir duomenų tvarkytojas bendradarbiauja, teikia pagalbą, kurios reikia, kad būtų tinkamai pranešta apie asmens duomenų saugumo pažeidimą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir (ar) duomenų subjektui.

24. Įtarus, kad asmens duomenų saugumo pažeidimas turi nusikalstamos veikos požymių, duomenų tvarkytojo atsakingas darbuotojas inicijuoja informacijos apie galimai padarytą nusikalstamą veiką teikimą atitinkamoms valstybės institucijoms, įgaliotoms atlikti ikiteisminį tyrimą.

25. Kai padarytas asmens duomenų saugumo pažeidimas yra susijęs su kibernetiniu incidentu, duomenų tvarkytojo atsakingas darbuotojas inicijuoja informacijos apie kibernetinį incidentą, susijusį su asmens duomenų saugumo pažeidimu, teikimą Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatyme nurodytoms valstybės institucijoms šio įstatymo nustatyta tvarka ir atvejais.

26. Atvejais, numatytais Aprašo 24 ir 25 punktuose, informacija pateikiama ir Vidaus reikalų ministerijai.

27. Įvykus bet kokiam asmens duomenų saugumo pažeidimui, duomenų tvarkytojas privalo kuo greičiau imtis visų įmanomų priemonių ištaisyti asmens duomenų saugumo pažeidimus, pašalinti jų pasekmes, siekiant atkurti padėtį, kuri buvo prieš pažeidimą, taip pat imtis visų priemonių, kad pavojus arba galima žala duomenų subjektų teisėms ir laisvėms būtų sumažinta arba panaikinta.

28. Duomenų tvarkytojas, sudarydamas bet kokio pobūdžio sutartis, kurių pagrindu yra perduodami asmens duomenys, užtikrina, kad sutartyse būtų įtvirtinta pareiga kitai sutarties šaliai pranešti duomenų tvarkytojui apie asmens duomenų saugumo pažeidimo atvejus nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo sužinojimo momento pateikiant informaciją ir bendradarbiauti teikiant informaciją Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai ir (ar) duomenų subjektams.

29. Duomenų tvarkytojas ir Vidaus reikalų ministerija periodiškai analizuoja informaciją apie įvykusius asmens duomenų apsaugos pažeidimus ir imasi prevencinių priemonių, kad analogiški asmens duomenų apsaugos pažeidimai nesikartotų.
